

**Міністерство освіти і науки України
Поліський національний університет
Кафедра бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту**

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

ІЩУК ОЛЬГА СЕРГІЇВНА

УДК 657.372

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ВІД
РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ ТА НАДАННЯ ПОСЛУГ**

Спеціальність 071 – облік і оподаткування

Подається на здобуття освітнього ступеня магістр

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і тестів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ Ольга ІЩУК

Науковий керівник
Ярмолюк Олена Феліксівна
кандидат економічних наук, доцент

Житомир – 2021

Робота виконана на кафедрі бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту
Поліського національного університету

Рецензент: _____

(місце роботи, посада, підпис і прізвище та ініціали)

Висновок комісії за результатами попереднього захисту:

_____ допустити до захисту _____

Голова комісії _____ Тетяна ГАЙДУЧОК _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Висновок кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту за
результатами попереднього захисту:

_____ допустити до захисту _____

Протокол засідання кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та
аудиту № ____ від 05 грудня 2021 року

Завідувач кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Юлія МОРОЗ _____

(підпис)

«__» грудня 2021 р.

Результати захисту кваліфікаційної роботи

Студентка ІЩУК Ольга Сергіївна захистила кваліфікаційну роботу з оцінкою за
шкалою _____ ECTS, сума балів _____ за національною
шкалою з оцінкою _____

Секретар ЕК _____

(підпис)

Ганна МАЙДУДА

(прізвище та ініціали)

Анотація

Іщук О. С. Організація обліку та оподаткування доходів від реалізації продукції та надання послуг. – Рукопис.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістр за спеціальністю 071 – облік і оподаткування. – Поліський національний університет Міністерства освіти і науки України, Житомир. 2021.

У кваліфікаційній роботі розглянуто економічний зміст доходів від реалізації продукції, а також класифікацію доходів відповідно до вимог чинного законодавства.

Визначено, що метою ведення обліку операцій з продажу товарів у роздрібній торгівлі є інформаційне забезпечення системи управління про отримані доходи підприємства з метою створення можливості планування збільшення величини доходів, а також контролю за операціями з продажу товарів.

З'ясовано, що особливості формування доходу торговельних підприємств безпосередньо визначаються характером їх господарської діяльності. Специфіку торговельної діяльності характеризує здебільшого дохід від реалізації товарів.

В процесі проведеного дослідження визначено, що з метою деталізації інформації, доречно ввести до рахунку 702 «Дохід від реалізації товарів» рахунки третього порядку 7021 «Дохід від реалізації товарів», 7024 «Дохід від реалізації товарів у період розпродажу», 7023 «Дохід від реалізації товарів за знижкою», 7022 «Дохід від реалізації товарів за дисконтними картками», 7025 «Дохід від реалізації товарів за іншими активізаційними заходами».

Ключові слова: облік, дохід від реалізації, оподаткування, контроль, облікова інформація.

Abstract

Ishchuk OS Organization of accounting and taxation of income from sales of products and services. - Manuscript.

Qualification work for a master's degree in specialty 071 - Accounting and Taxation. - Polissya National University of the Ministry of Education and Science of Ukraine, Zhytomyr. 2021

The qualification work considers the economic content of income from sales, as well as the classification of income in accordance with current legislation.

It is determined that the purpose of accounting for transactions in the sale of goods in retail trade is to provide information management system on the income of the enterprise in order to create opportunities for planning to increase revenues, as well as control over transactions for the sale of goods.

It was found that the peculiarities of the formation of income of commercial enterprises are directly determined by the nature of their economic activity. The specifics of trade is characterized mainly by income from the sale of goods.

In the course of the study it was determined that in order to detail the information, it is appropriate to enter in account 702 "Income from sales of goods" third-order accounts 7021 "Income from sales of goods", 7024 "Income from sales of goods during the sale", 7023 "Income from sales goods at a discount ", 7022" Income from the sale of goods on discount cards ", 7025" Income from the sale of goods under other activation measures ".

Key words: accounting, sales income, taxation, control, accounting information.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ	8
1.1. Економічний зміст доходів від реалізації продукції	8
1.2. Організація обліку та оподаткування доходів від реалізації продукції	13
1.3. Характеристика та аналіз господарської діяльності підприємств з доходів від реалізації продукції	18
РОЗДІЛ 2. ОБЛІК І КОНТРОЛЬ ДОХОДІВ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ.	25
2.1. Завдання і роль системи обліку і оподаткування доходів від реалізації продукції	25
2.2. Облік доходів від реалізації продукції	32
2.3. Система та інструменти контролю доходів від реалізації продукції ...	36
ВИСНОВКИ	40
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	42
ДОДАТКИ	45
Інноваційний проект організація обліку та контролю доходів від реалізації продукції	

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. У ринковій економіці України комерційна організація функціонує в умовах конкурентного середовища, що зумовлює необхідність у якісно новому підході до забезпечення обліковою інформацією керівництва торговельного підприємства для цілей ефективного управління продажами товарів, який базується на використанні концепції маркетингу. Такий підхід забезпечує задоволення потреб користувачів інформації при прийнятті ними як оперативних, так і стратегічних рішень в системі управління доходами торговельних підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій підтверджує, що в Україні зростає інтерес вчених до проблем сутності та класифікації доходів підприємства різних галузей діяльності. Окремі питання щодо визначення та класифікації доходів знайшли відображення у працях вчених: В. О. Озерана, П. О. Куцика, Й. В. Канака, Ф. Ф. Бутинця, Р. Л. Хом'яка та ін. Проте в сучасних умовах господарювання класифікація доходів підприємства потребує подальшого удосконалення.

Проведене дослідження стану обліку процесу продажу на торговельних підприємствах дозволило виявити ряд питань, серед яких найбільш вагомими, на нашу думку, є вдосконалення аналітичного та синтетичного обліку з метою прийняття ефективних управлінських рішень.

Мета кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні теоретичних основ та удосконаленні практичних аспектів організації обліку та оподаткування доходів від реалізації продукції та надання послуг.

Основними завданнями кваліфікаційної роботи є:

- дослідити економічний зміст доходів від реалізації продукції;
- визначити порядок організації обліку та контролю доходів від реалізації продукції;
- провести аналіз господарської діяльності підприємств з доходів від реалізації продукції;

- визначити завдання і роль системи обліку і контролю доходів від реалізації продукції;
- дослідити порядок облік доходів від реалізації продукції;
- проаналізувати систему та інструменти контролю доходів від реалізації продукції.

Об’єктом дослідження є система бухгалтерського обліку та оподаткування доходів від реалізації продукції та послуг в ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС».

Предметом дослідження є теоретико-методологічні та організаційно-практичні аспекти обліку та оподаткування доходів від реалізації товарів та послуг ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС».

Методи дослідження. Методи дослідження ґрунтуються на діалектичному підході до вивчення сучасного стану аудиту доходів від реалізації на підприємстві. У процесі дослідження застосовувалися методи порівняння, моделювання, аналізу й синтезу, конкретизації, групування, спостереження та ін.

Інформаційною базою дослідження стали нормативно-правові акти та наукові розробки вітчизняних і зарубіжних дослідників щодо порядку формування доходів торгівельних підприємств, звітні дані ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС», результати власних наукових досліджень.

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ

1.1. Економічний зміст доходів від реалізації продукції

У ринковій економіці України торговельні підприємства мають прикласти безліч для втримання своїх позицій на ринку, що зумовлює потребу у раціональній побудові системи обліку товарів підприємств роздрібної торгівлі.

Метою ведення обліку операцій з продажу товарів у роздрібній торгівлі є інформаційне забезпечення системи управління про отримані доходи підприємства з метою створення можливості планування збільшення величини доходів, а також контролю за операціями з продажу товарів.

Згідно з П(с)БО № 15 (п.4) доходи – це збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які приводять до зростання власного капіталу, за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників [22].

Особливості формування доходу торговельних підприємств безпосередньо визначаються характером їх господарської діяльності. Специфіку торговельної діяльності характеризує здебільшого дохід від реалізації товарів [3].

Дохід є виручкою підприємства від реалізації товарів, послуг та виконання робіт без урахування податку на додану вартість та акцизного збору. Роль доходу в господарській діяльності підприємства представлено на рис. 1.1.

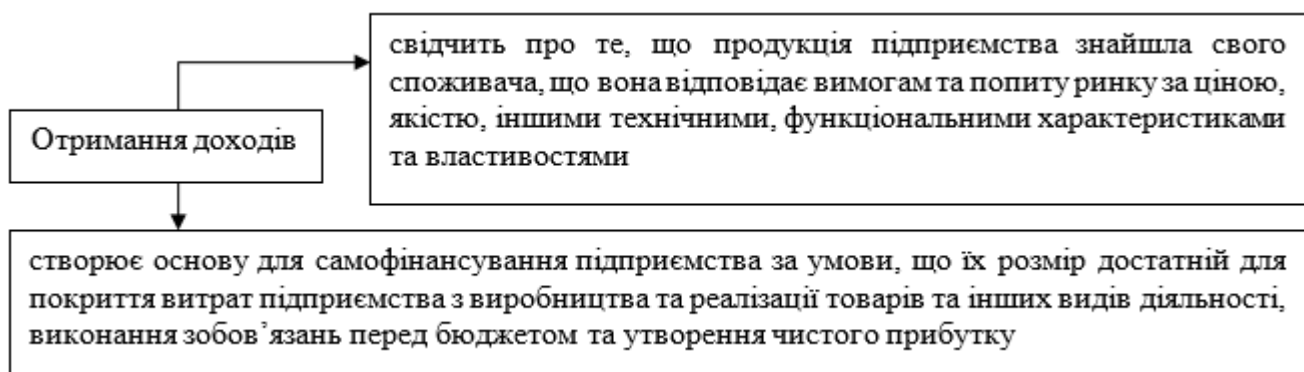

Рис. 1.1. Роль доходу в господарській діяльності підприємства

Джерело: узагальнено автором

В умовах сьогодення доходність підприємства є ключовим показником, який характеризує його фінансовий стан та відображає мету підприємницької діяльності. Сутність доходу як мети підприємницької діяльності представлено на рис. 1.2.

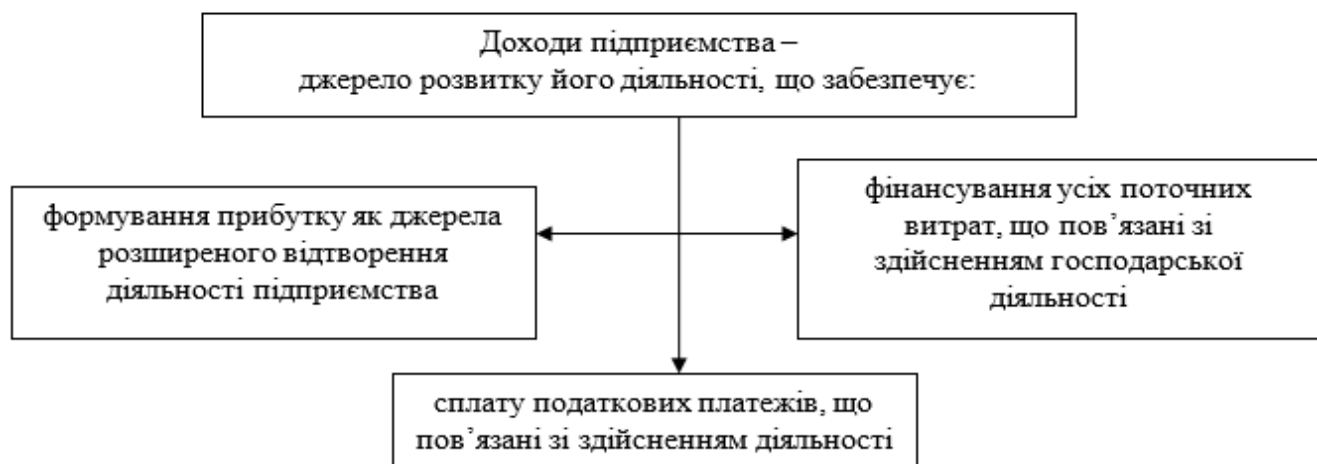

Рис. 1.2. Сутність доходу як мети підприємницької діяльності

Джерело: узагальнено автором

Види доходів, а також порядок їх відображення у фінансовій звітності представлено на рис 1.3.

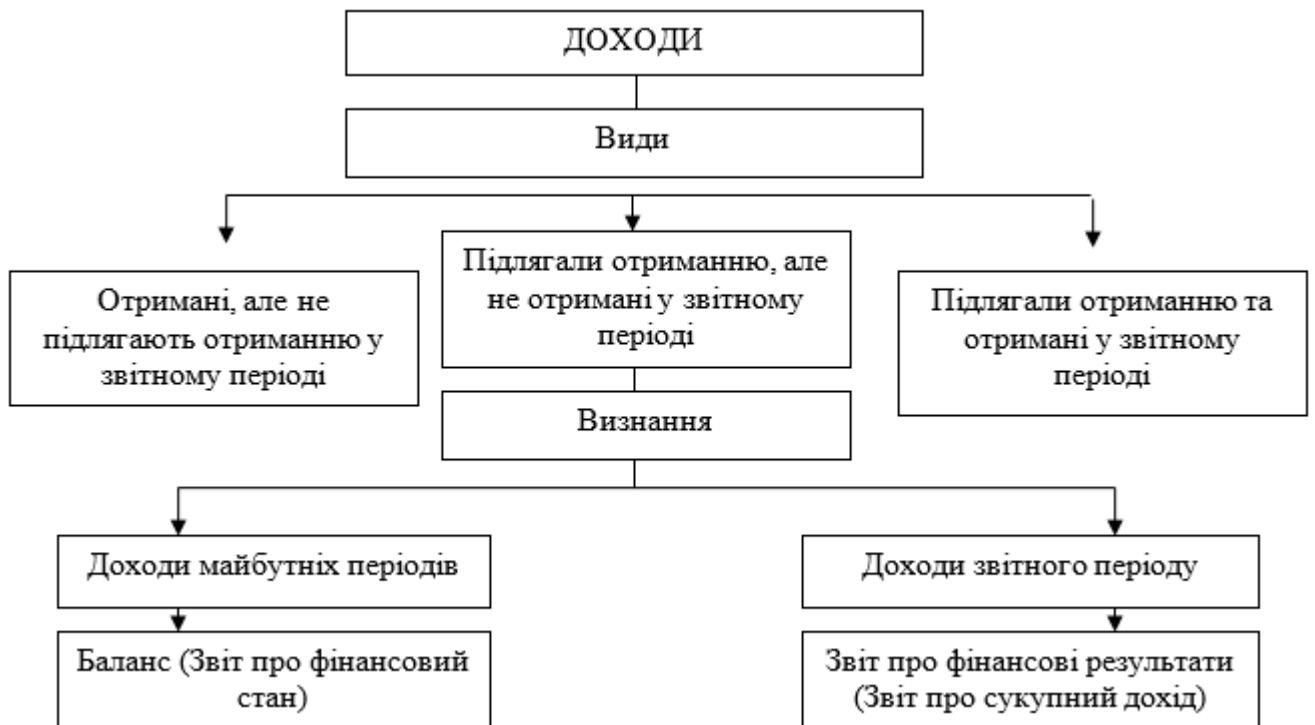

Рис. 1.3. Визнання та відображення доходів у фінансовій звітності

Джерело: узагальнено автором

Доходи в торгівельній діяльності поділяються на: доходи від реалізації товарів і платних торгівельних послуг; доходи від реалізації продукції неторгової діяльності; доходи від реалізації іншого майна; доходи від позареалізаційних операцій.

В процесі проведеного дослідження було визначено, що доходи для потреб управління доцільно досліджувати виходячи із їх економічної сутності, яку узагальнено в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Класифікація доходів для потреб управління

№ з/п	Ознаки класифікації	Класифікація
1	За можливістю отримання	Дійсні, можливі
2	За методом визнання	Нараховані, отримані (оплачені)
3	За можливістю управління	підлягають управлінню, не підлягають управлінню
4	За способами отримання	Постійні, випадкові
5	За формою отримання	Грошові, не грошові
6	За сутністю	Суттєві, несуттєві
7	За джерелом отримання	Внутрішні, зовнішні
8	За типом господарських операцій	від реалізації, від фінансових операцій, від інвестиційної діяльності, інші доходи
9	За господарськими сегментами	вид продукції (товарів, робіт, послуг), характер виробничого процесу, спосіб отримання доходу (розповсюдження продукції, товарів, робіт і послуг), категорія покупців, ризики, характерні для цієї діяльності

Джерело: узагальнено автором

Класифікацію доходів за видами діяльності узагальнено на рис. 1.4.

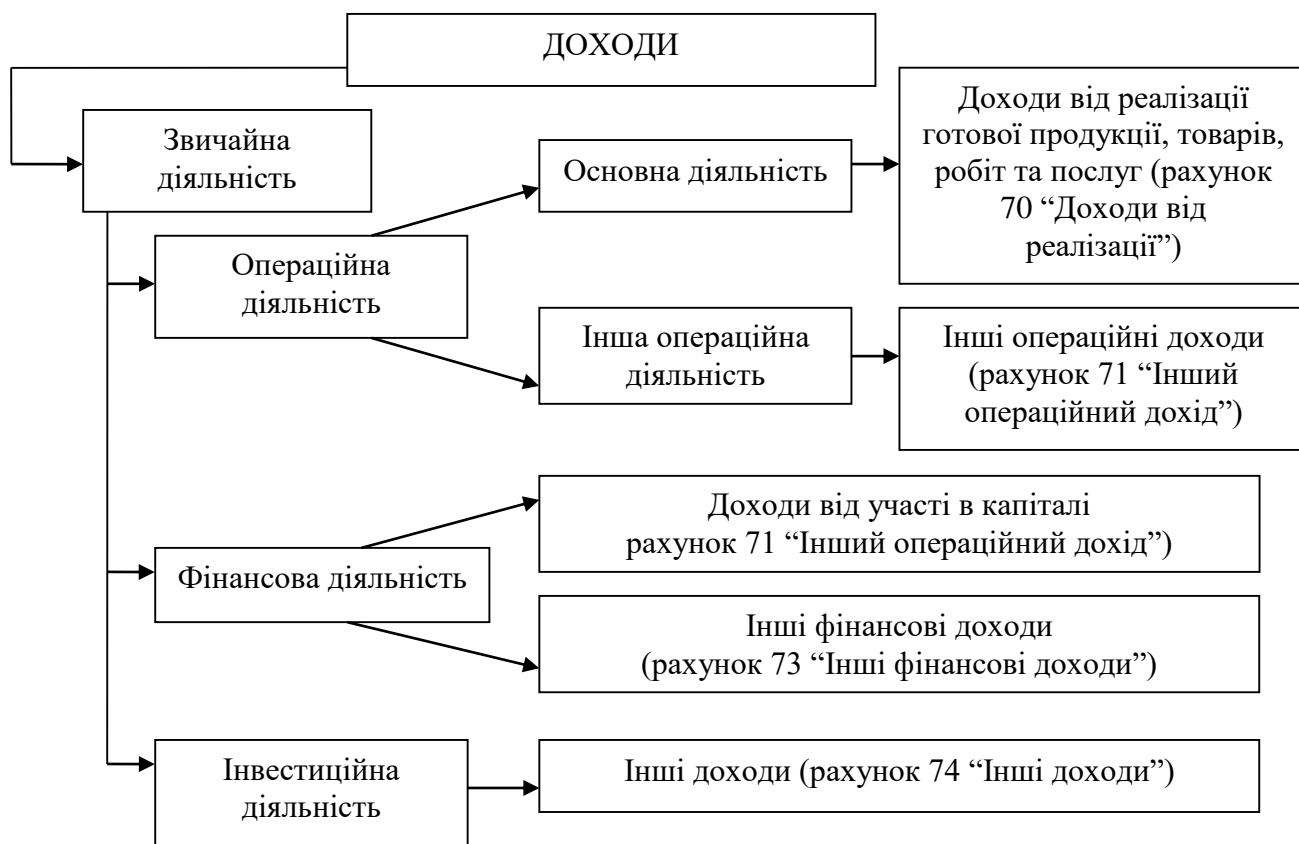

Рис. 1.4. Класифікація доходів за видами діяльності

Джерело: узагальнено автором

Сучасне управління підприємствами безпосередньо залежить від чіткої організації бухгалтерського обліку. Загальну класифікацію доходів представлено на рис. 1.5.

Рис. 1.5. Загальна класифікація доходів підприємства

Джерело: узагальнено автором

В процесі проведеного дослідження можна зробити висновок, що метою діяльності торговельного підприємства є отримання прибутку. Прибуток значно впливає на величину фінансових ресурсів держави, зокрема, бюджетних ресурсів і фінансів суб'єктів господарювання. Він характеризує економічні й соціальні

процеси та явища, впливає на визначення загальноекономічних пропорцій, рівень фінансового забезпечення суспільного виробництва, темпи нагромадження.

1.2. Організація обліку та оподаткування доходів від реалізації продукції

В умовах сьогодення ефективність реалізації функцій управління товарооборотом підприємств торгівлі залежить від порядку здійснення інформаційного забезпечення, а також від того, достовірною та точною буде інформація, що надходить на підприємство. Система інформаційного забезпечення управління товарооборотом підприємства торгівлі узагальнена на рис. 1.6. [5].

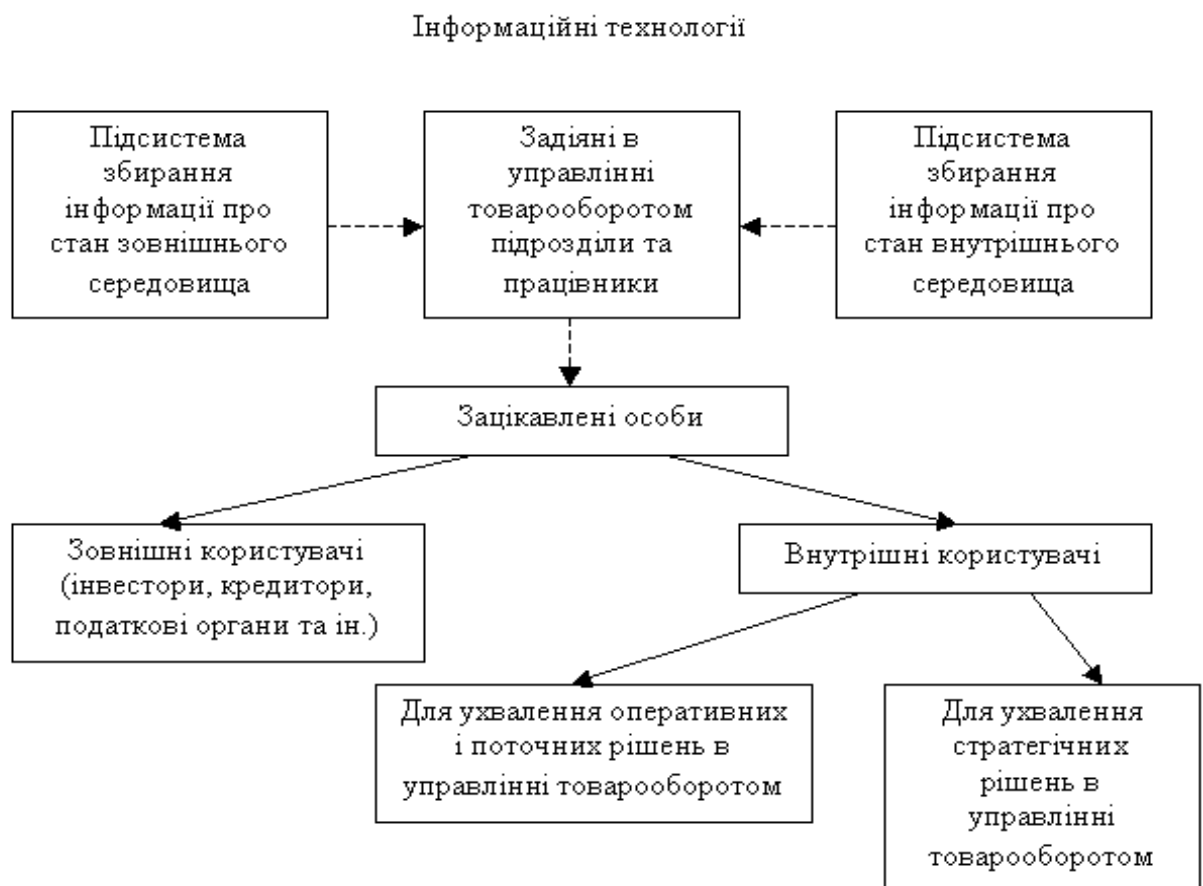

Рис. 1.6 Система інформаційного забезпечення управління товарооборотом підприємства роздрібної торгівлі

Як видно з рис. 1.6, щодо управління товарооборотом підприємств торгівлі необхідно відмітити, що в залежності від джерел її отримання.

Оптимізація розвитку доходів торговельних підприємств передбачає ефективне використання такого інструменту управління ними як планування. Умови застосування окремих методів планування доходів на підприємствах торговельної галузі представлено в табл. 1.2 [25].

Таблиця 1.2

Умови застосування окремих методів планування доходів на підприємствах торговельної галузі

Назва методів планування доходів	Види доходів, що плануються цим методом	Умови застосування окремих методів планування
1. Метод прямого розрахунку	Окремі види доходів, що входять до інших операційних, інвестиційних і фінансових доходів	Наявність необхідної первинної інформації, що має бути покладена в основу розрахунків
2. Економіко-статистичний метод	Всі види доходів	Використовується як допоміжний і лише на короткий плановий період
3. Метод розрахунків на основі середнього рівня торговельної надбавки	Комерційний дохід	На підприємствах із стабільною структурою товарообігу і визначеною в узагальнюючих показниках ціновою політикою
4. Метод техніко-економічних розрахунків	Комерційний дохід	Для підприємств з відносно вузьким товарно-груповим асортиментом, які мають сталі господарські зв'язки з партнерами і працюють на основі довгострокових контрактів з ними
5. Нормативний метод	Валовий або чистий дохід	На всіх торговельних підприємствах

Джерело: узагальнено автором

Бухгалтерський облік створює необхідні умови та забезпечує інформацією проведення господарського контролю за майном підприємства та джерелами його утворення, доходами та витратами. Налагоджена система внутрішньогосподарського контролю, у свою чергу, забезпечує достовірність бухгалтерської інформації. Зв'язок бухгалтерського обліку та господарського контролю узагальнено на рис. 1.7.

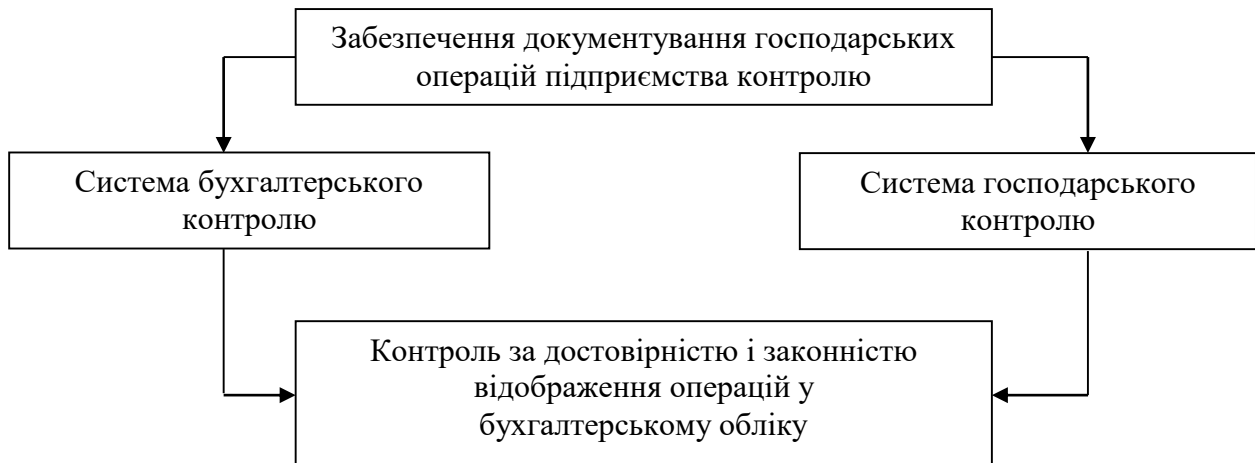

Рис. 1.7. Зв'язок систем бухгалтерського обліку та господарського контролю

Джерело: узагальнено автором

Внутрішньогосподарський контроль – це систематична діяльність працівників підприємства або його власника, спрямована на виявлення відхилень фактичного стану суб'єкта господарювання від його заданих параметрів, усунення і попередження їх появи у майбутньому.

В умовах сьогодення взаємодія різноманітних об'єктів оподаткування й да можливість державі реалізувати на практиці основні функції податків (рис. 1.8).

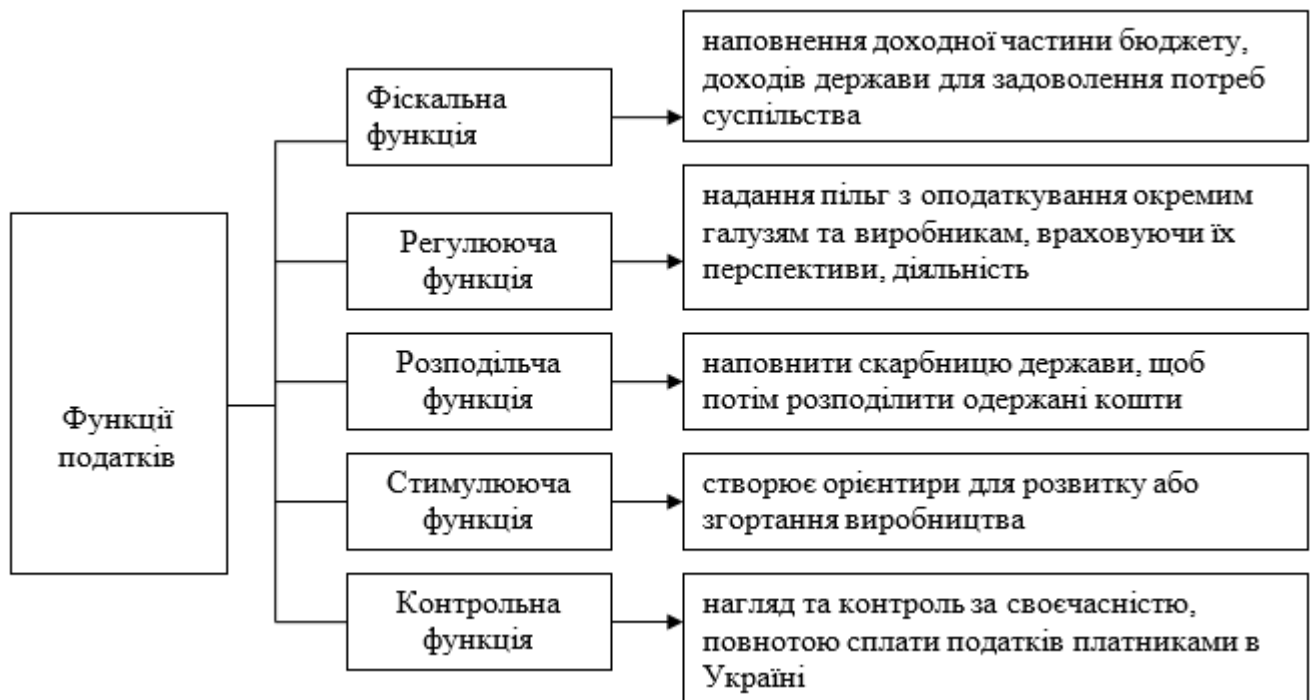

Рис. 1.8. Функції податків

Джерело: узагальнено автором

В умовах ринкової економіки основною метою формування податкової політики торговельного підприємства є вибір найоптимальніших варіантів здійснення податкових платежів при різних напрямках його господарської діяльності. Це формування будується на наступних основних принципах (рис. 1.9).

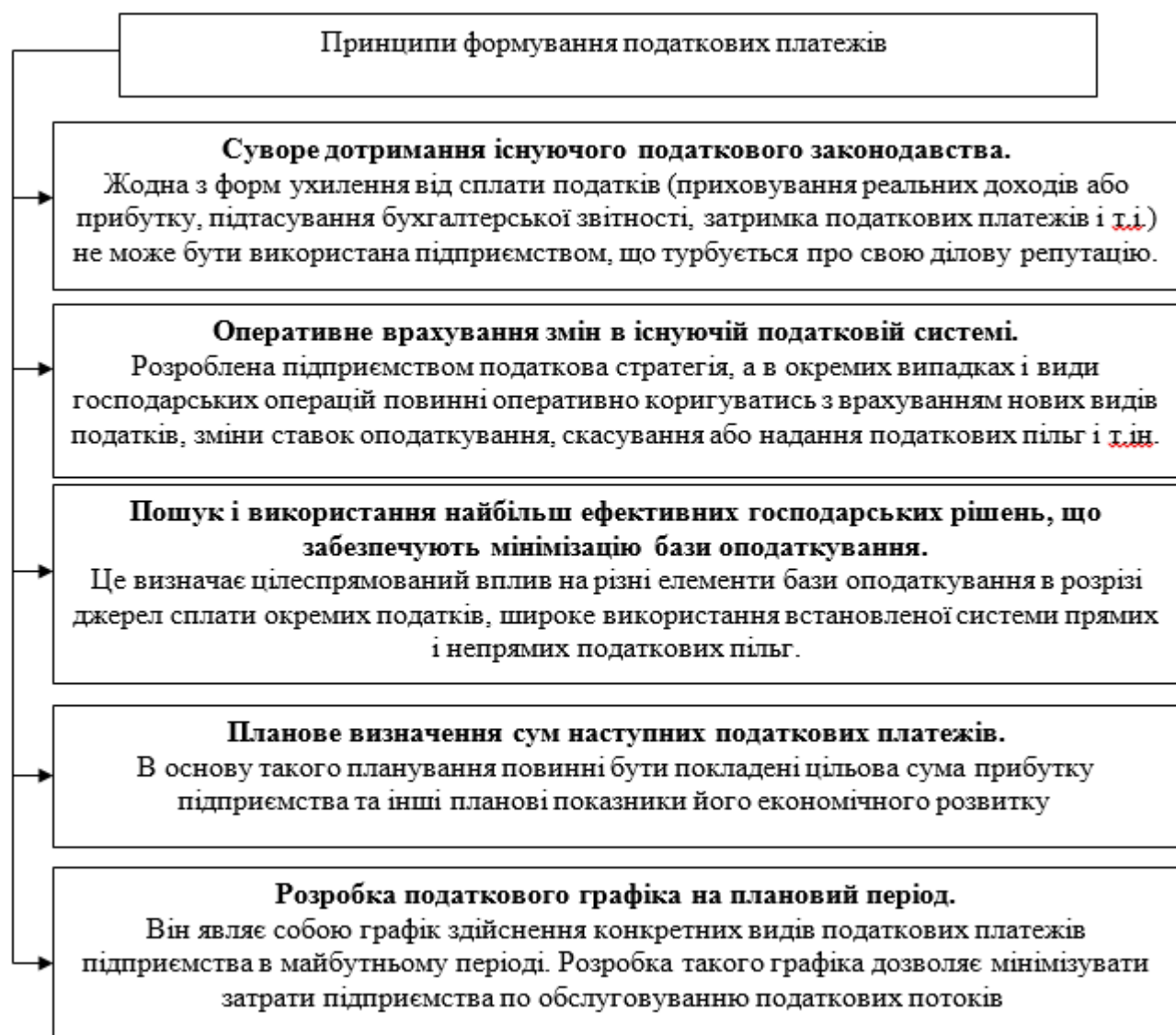

Рис. 1.9. Принципи формування податкових платежів

Джерело: узагальнено автором

Податок як обліково-економічна категорія – це відносини щодо обов'язкових платежів, які утримуються центральними та місцевими органами державної влади з юридичних та фізичних осіб щодо отриманого ними доходу, здійсненням певних господарських операцій, а також наявністю та використання майна з метою

поповнення коштів державного та місцевих бюджетів. Економічна природа податку розкривається у з'ясуванні призначення об'єкта оподаткування й джерела сплати. За економічним змістом податки, являють собою форму фінансових відносин між державою й членами суспільства.

Процес формування податкової політики торговельного підприємства здійснюється за такими етапами (рис. 1.10).

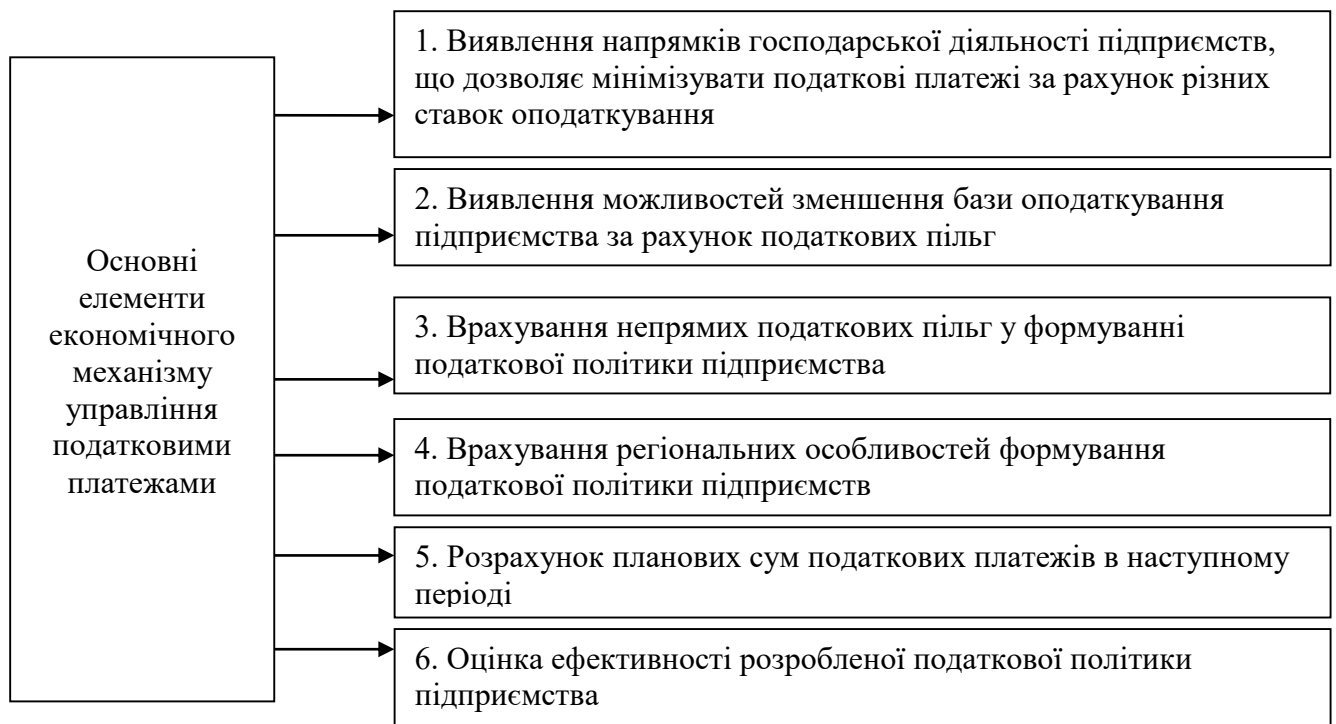

Рис 1.10 Економічний механізм управління податковими платежами торговельного підприємства

Джерело: узагальнено автором

В результаті проведеного дослідження можна зробити висновок, що сучасний організаційно-економічний механізм облікового забезпечення управління розрахунками за податковими платежами є багатофункціональною системою, яка включає в себе системи регулювання суспільних відносин щодо обчислення, збору та розподілу податків і інших обов'язкових платежів.

1.3. Характеристика та аналіз господарської діяльності підприємств з доходів від реалізації продукції

Об'єктом дослідження є ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС». Товариство з обмеженою відповідальністю ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС» є юридичною особою за законодавством України, створене та діє відповідно до положень Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, а також інших нормативно-правових актів України та отримало Свідоцтво про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності – юридичної особи. Діє на підставі Статуту, який укладено та затверджено відповідно до Положень Установчого Договору.

В процесі економічного аналізу важливого значення набувають результати дослідження активів та зобов'язань підприємства. Динаміка активів ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС» за 2018-2020 роки наведена в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Динаміка активів ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС» за 2018-2020 роки

Показники	Роки			Відхилення 2020 р. від			
	2018	2019	2020	2018 р.		2019 р.	
				абс., тис.грн.	відн., %	абс., тис.грн.	відн., %
Незавершені капітальні інвестиції	100,3	423,8	1412,2	1311,9	У 14,1 р.	988,4	У 3,3 р.
Основні засоби	640,5	645,8	1560,2	919,7	У 2,4 р.	914,4	У 2,4 р.
Необоротні активи	740,8	1069,6	2972,4	2231,6	У 4,0 р.	1902,8	У 2,8 р.
Запаси	6912,7	9996,1	11473,7	4561	166,0	1477,6	114,8
У т.ч. готова продукція	5891,6	8985,0	10015,1	4123,5	170,0	1030,1	111,5
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	2525,5	567,2	547,6	-1977,9	21,7	-19,6	96,5
Інша дебіторська заборгованість	175,7	441,2	7,4	-168,3	4,2	-433,8	1,7
Гроші та їх еквіваленти	385,5	669,8	960,2	574,7	У 2,5 р.	290,4	143,4
Витрати майбутніх періодів	-	-	37,1	-	-	-	-
Інші оборотні активи	116,6	219,9	279,1	162,5	У 2,4 р.	59,2	126,9
Оборотні активи	10116,0	11894,2	13305,1	3189,1	131,5	1410,9	111,9
Активи	10856,8	12963,8	16277,5	5420,7	149,9	3313,7	125,6

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС»

Аналіз основних показників економічного потенціалу ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС» дав такі результати. Загальна сума активів в 2020 році збільшилась порівняно з 2018 роком на 5420,7 тис. грн. або 49,9%, а в порівнянні з 2019 роком збільшення склало 3313,7 тис. грн. або 25,6% та дорівнювала 16277,5 тис. грн.

Це відбулось внаслідок збільшення необоротних активів ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС» за останні три роки на 2231,6 тис. грн. або у 4,0 р., а порівняно з 2019 роком необоротні активи збільшились на 1902,8 тис. грн. або у 2,8 р. У складі необоротних активів найбільшого збільшення зазнала сума основних засобів. Вона зросла протягом 2018-2020 років на 919,7 тис. грн. або у 2,4 р., а протягом останніх двох років, що аналізуються, ріст склав 914,4 тис. грн. або у 2,4 р. Також за період, що аналізується, значно збільшилась сума незавершених капітальних інвестицій на 1311,9 тис. грн. (14,1 р.), а порівняно з 2019 роком на 988,4 тис. грн. або у 3,3 р.

Аналіз стану оборотних активів ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС» показав, що їх сума за 2018-2020 роки зросла на 3189,1 тис. грн. або на 31,5%, а протягом 2019-2020 років збільшення склало 1410,9 тис. грн. або на 11,9%. Ці зміни в оборотних активах сталися завдяки зростанню вартості запасів. Вона зросла протягом 2018-2020 років на 4561,0 тис. грн. або на 66,0%, а протягом останніх двох років, що аналізуються, ріст склав 1477,6 тис. грн. або на 14,8%. Таку ж тенденцію до збільшення обсягу як і вся сума оборотних активів мали: гроші та їх еквіваленти на 574,7 тис. грн. у 2,5 р., інші оборотні активи на 162,5 тис. грн. або у 2,4 р. В той же час в складі оборотних активів протягом 2018-2020 років скоротилась вартість дебіторська заборгованість за товари і послуги на 1977,9 тис. грн. або на 78,3%, інша дебіторської заборгованості на 168,3 тис. грн. або на 95,8%.

На наступному етапі аналізу балансу ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС» здійснимо оцінку показників пасиву за 2018-2020 роки за допомогою табл. 1.4.

Таблиця 1.4

Динаміка пасивів ТОВ «Північ-Спецодяг за 2018-2020 роки

Показники	Роки			Відхилення 2020 р. від			
	2018	2019	2020	2018 р.		2019 р.	
				абс., тис.грн.	відн., %	абс., тис.грн.	відн., %
Зареєстрований (пайовий) капітал	1,0	1,0	1,0	0	100,0	0	100,0
Нерозподілений прибуток	1885,9	3799,6	6068,7	4182,8	У 3,2 р.	2269,1	159,7
Власний капітал	1886,9	3800,6	6069,7	4182,8	У 3,2 р.	2269,1	159,7
Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1499,2	947,7	2658,0	1158,8	177,3	1710,3	У 2,8 р.
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	5753,4	5629,4	6221,7	468,3	108,1	592,3	110,5
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	362,2	801,1	753,3	391,1	У 2,1 р.	-47,8	94,0
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	74,7	95,2	134,6	59,9	180,2	39,4	141,4
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	298,5	395,3	435,5	137	145,9	40,2	110,2
Інші поточні зобов'язання	981,9	1294,5	4,7	-977,2	0,5	-1289,8	0,4
Поточні зобов'язання	7470,7	8215,5	7549,8	79,1	101,1	-665,7	91,9
Пасив	10856,8	12963,8	16277,5	5420,7	149,9	3313,7	125,6

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС»

За результатами аналізу показників джерел фінансування ресурсів ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС» можна зробити наступні висновки. Вся сума пасивів в 2020 році дорівнювала 16277,5 тис. грн. Вона збільшилась при порівнянні з 2018 роком на 5420,7 тис. грн. або на 49,9%, а якщо порівнювати з 2019 роком збільшення склало 3313,7 тис. грн. або на 25,6 %.

Така динаміка відбулась завдяки збільшенню власного капіталу ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС» за останні три роки на 4182,8 тис. грн. або у 3,2 р., а порівняно з 2019 роком власний капітал збільшився на 2269,1 тис. грн. або 59,7%. Серед власного капіталу незмінною була вартість зареєстрованого (пайового) капіталу. Суттєве збільшення відбулося у збільшенні суми нерозподіленого прибутку. Цей показник зріс за 2018-2020 роки на 4182,8 тис. грн. або у 3,2 р., а за останні два роки, які оцінюються, збільшення склало 2269,1 тис. грн. або 59,7%.

В 2020 році ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС» мало в складі капіталу 2658,0 тис. грн. довгострокових зобов'язань і забезпечень, що на 1158,8 тис. грн. або на 77,3% більше, ніж в 2018 році та на 1710,3 тис. грн. або у 2,8 р. більше, ніж в 2019 році.

На зміну загальної суми пасивів також вплинуло зростання об'єму поточних зобов'язань та забезпечень. Їх вартість дорівнювала в 2020 році – 7549,8 тис. грн. і протягом аналізованого періоду підвищилась на 79,1 тис. грн., що склало 1,1% та зменшилась на 665,7 тис. грн. або 8,1% за два останні роки. На зміні цього показника максимально позначився приріст поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи і послуги. За 2018-2020 роки він склав 468,3 тис. грн. або 8,1% та 592,3 тис. грн. або 10,5%, порівнюючи 2019-2020 роки. Такого ж підвищення зазнав показник поточної кредиторської заборгованості перед бюджетом - на 391,1 тис. грн. або у 2,1 р., поточної кредиторської заборгованості з оплати праці - на 137 тис. грн. або 45,9%. При цьому протилежної тенденції до пониження мав показник інших поточних зобов'язань - на -977,2 тис. грн.

Проведемо аналіз показників фінансових результатів ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС» за 2018-2020 роки дані представимо у табл. 1.5.

В 2020 році за результатами операційної діяльності ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС» мало прибуток у розмірі 2769,6 тис. грн. При порівнянні його з показником 2018 року виявляється покращення операційного фінансового результату на 1286,7 тис. грн. або на 86,8%, а порівнюючи з 2019 роком - зростання було на рівні 434,3 тис. грн. або на 18,6%. На зміну фінансового результату від операційної діяльності найбільше вплинуло збільшення суми інших операційних доходів. Вона збільшилась протягом 2018-2020 років на -52,1 тис. грн., а за останні два роки, що аналізуються на 38,1 тис. грн. Також за період, що аналізується, збільшилась сума інших витрат на 19,3 тис. грн. (27,8%).

Таблиця 1.6

Динаміка фінансових результатів ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС»
за 2018-2020 роки

Показники	Роки			Відхилення 2020 р. від			
	2018	2019	2020	2018 р.		2019 р.	
				абс., тис.грн.	відн., %	абс., тис.грн.	відн., %
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	30229,0	35732,4	38249,7	8020,7	126,5	2517,3	107,0
Інші операційні доходи	0,4	14,4	52,5	52,1	У 131,3 р.	38,1	У 3,6 р.
Інші доходи	-	113,8	65,9	-	-	-47,9	57,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	24994,6	27992,9	30010,3	5015,7	120,1	2017,4	107,2
Інші операційні витрати	3682,6	5151,6	5499,6	1817	149,3	348	106,8
Інші витрати	69,3	380,8	88,6	19,3	127,8	-292,2	23,3
Фінансовий результат до оподаткування	1482,9	2335,3	2769,6	1286,7	186,8	434,3	118,6
Чистий прибуток (збиток)	1215,8	1913,7	2271,1	1055,3	186,8	357,4	118,7

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС»

Сума чистого прибутку в 2020 році дорівнювала 2271,1 тис. грн. Це на - 1055,3.0 тис. грн. або на 86,8% більше, ніж в 2018 році та на 357,4 тис. грн. або на 18,7%, ніж в 2019 році. Таким чином, фінансові результати діяльності ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС» протягом 2018-2020 років мають позитивну тенденцію до збільшення.

Випуск і реалізація товарів впливає на фінансові результати роботи торговельного підприємства. Для конкретизації існуючих методик управління доходами від реалізації товарів в торговельних підприємствах доцільно виділити структурні елементи його аналізу та оцінки, тобто скласти структурно-логічну схему (рис. 1.11).

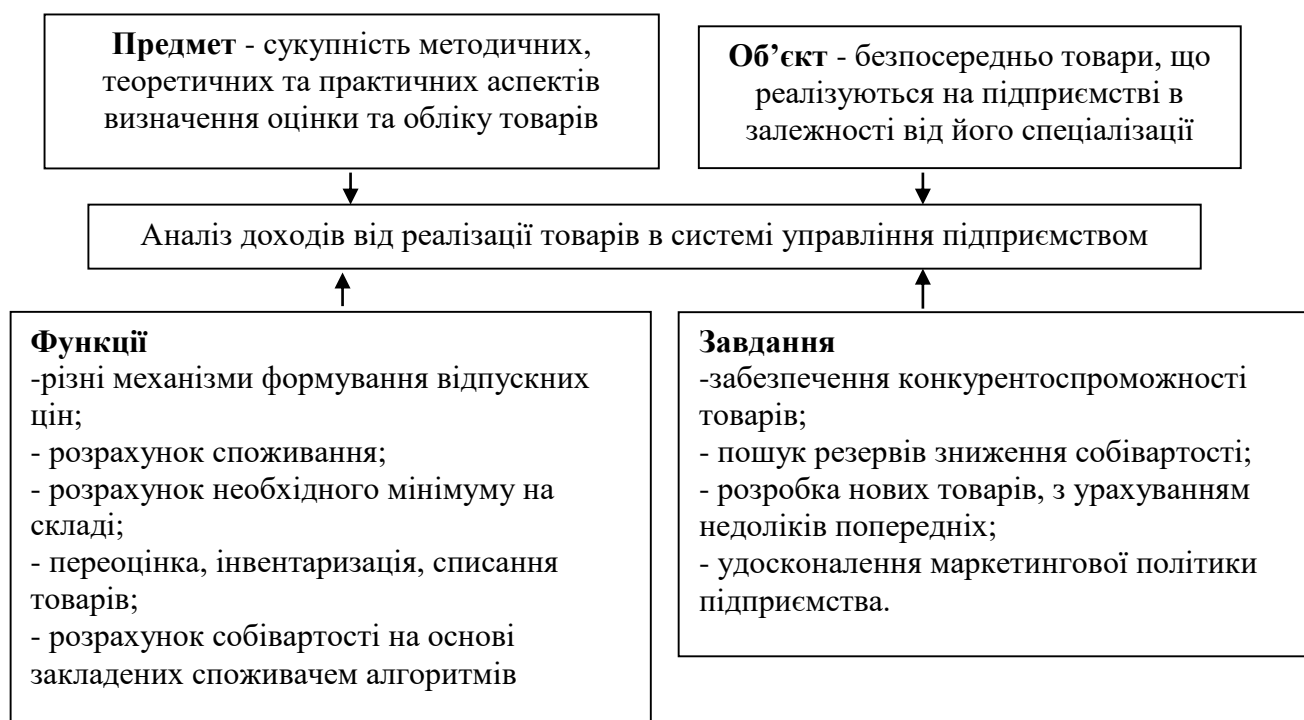

Рис. 1.11 Структурно-логічна схема аналізу доходів від реалізації товарів підприємства

Джерело: узагальнено автором

Аналіз динаміки доходів ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС» представлено в табл. 1.7.

Таблиця 1.7

Аналіз динаміки доходів ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС»
за 2018-2020 рр., тис. грн

Показник	Роки			Відхилення 2020 р. до 2018 р.	
	2018	2019	2020	+/-	%
Чистий дохід (виручка) від надання послуг	30229,0	35732,4	38249,7	8020,7	126,5
в тому числі:					
реалізації запасних частин	10615	15480,4	17549,7	6934,7	165,3
реалізації автомобільної хімії	9569	10100	10445	876	109,2
реалізації послуг станції технічного обслуговування автомобілів	10045	10152	10255	210	102,1

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС»

Дані таблиці свідчать, що за аналізований період показники ефективності господарської діяльності ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС», порівнюючи 2018-2020 роки змінилися. Так, чистий дохід (виручка) від реалізації продукції збільшився на 8020,7 тис. грн. або на 26,5 %. Це відбулося за рахунок збільшення доходів від реалізації запасних частин на 6934,7 тис. грн., або на 65,3 %, доходів від реалізації автомобільної хімії на 876 тис. грн., або на 9,2 %, доходів від реалізації послуг станції технічного обслуговування автомобілів на 210 тис. грн., або на 2,1 %.

Отже, аналіз реалізації доходів від реалізації товарів займає важливе значення в діяльності підприємства, адже здійснює значний вплив на фінансові результати роботи суб'єкта господарювання.

РОЗДІЛ 2. ОБЛІК І КОНТРОЛЬ ДОХОДІВ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ

2.1. Завдання і роль системи обліку і оподаткування доходів від реалізації продукції

В умовах сьогодення дохід надзвичайно розповсюджене, широко застосовуване і одночасно багатозначне поняття, що використовується у різних значеннях. Дослідження свідчать, що в економічній літературі ототожнюються поняття «виручка» і «дохід», «дохід» і «прибуток». Виручка, дохід і прибуток тісно взаємопов'язані, однак їх бухгалтерська сутність різна (рис. 2.1) [24].

Рис. 2.1 Аналіз взаємодії елементів «виручка», «дохід» та «прибуток»

Джерело: узагальнено автором

В умовах сьогодення обліково-аналітична система складається з системи обліку, аналізу та аудиту (рис. 2.2).

Рис. 2.2. Елементи обліково-аналітичної системи

Джерело: узагальнено автором

Місце бухгалтерського обліку в системі інформаційних зв'язків торговельного підприємства наведено на рис. 2.3.

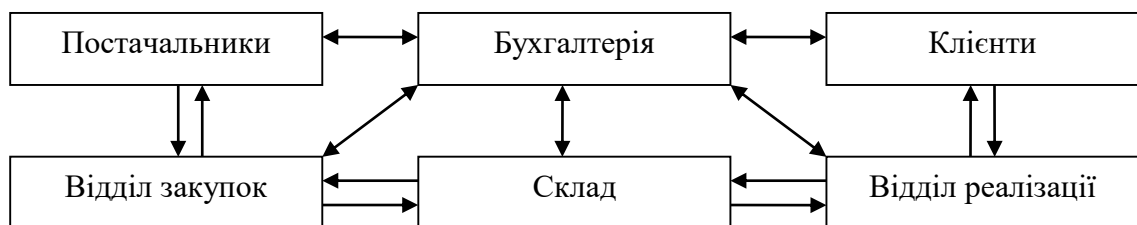

Рис. 2.3. Система інформаційних зв'язків структурних підрозділів торговельного підприємства

Джерело: узагальнено автором

Ключовою інформаційною системою, яка надає інформацію з метою управління торговельним підприємством, є система бухгалтерського обліку, яка залежить від специфіки діяльності торговельного підприємства (рис. 2.4).

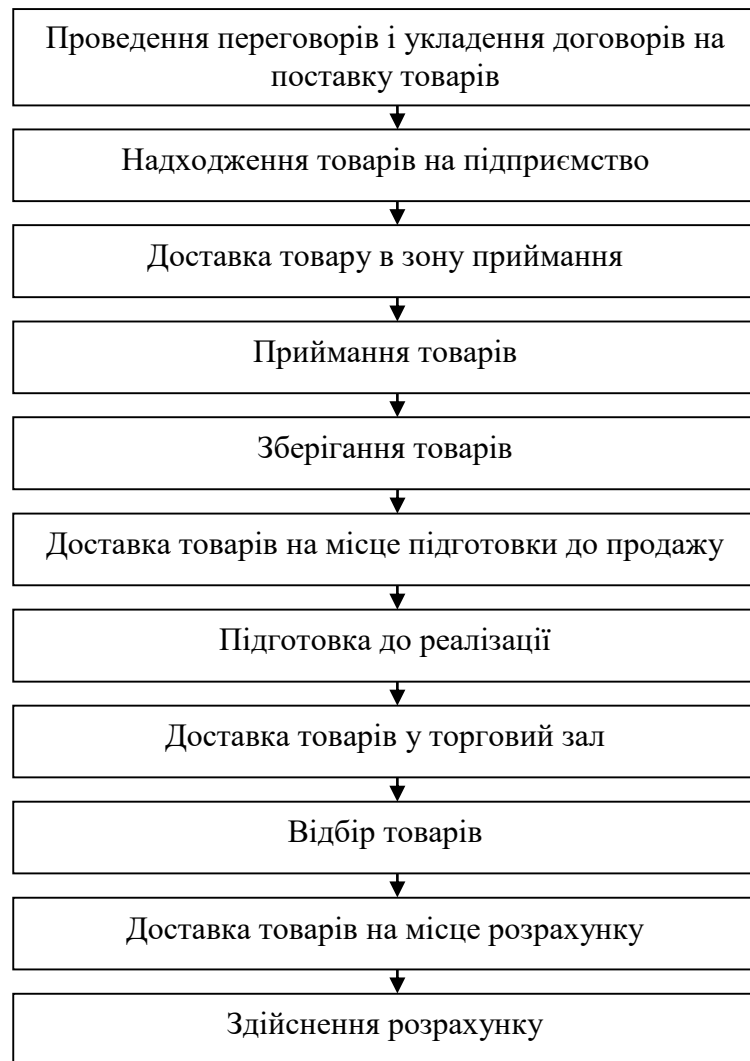

Рис. 2.4. Схема технологічного циклу підприємства роздрібної торгівлі

Джерело: узагальнено автором

Під системою обліково-аналітичної інформації для прийняття рішень користувачами розуміється сукупність облікових регламентів, процесів і процедур, яка заснована на конвергенції інформаційних ресурсів різних облікових підсистем, у якій здійснюється фільтрація економічної інформації з метою одержання інформації.

У зв'язку із постійно зростаючими запитами користувачів до кількісних і якісних характеристик звітності, розширенню спектра фінансових і нефінансових показників у поясненнях до звітності, окрім облікової інформації інформаційна модель повинна включати нормативну, планову, правову, аналітичну й статистичну. Тільки якісна сукупність різнобічної інформації про підприємство є

необхідною передумовою для прийняття ефективних рішень зацікавленими користувачами [4]. У табл. 2.1 наведена запропонована нами класифікація інформації, що циркулює в системі ведення обліку й складання звітності.

Таблиця 2.1

Класифікація економічної інформації

Ознаки для класифікації			Характеристика джерел
Середовище функціонування	Напрямок інформаційних потоків	Джерела	
Зовнішнє інформаційне середовище	Вхідна інформація	Необлікові джерела	Нормативно-правові акти; рейтинги; аналітичні огляди; матеріали аудиторських і податкових перевірок; статистичні дані; матеріали маркетингових досліджень
	Вихідна інформація	Облікові джерела	Первинні документи; договори Фінансова звітність, пояснення й розкриття; податкова звітність; статистична звітність
Внутрішнє інформаційне середовище	Вхідна інформація	Необлікові джерела	Регламентні документи; техніко-технологічна інформація; планово-бюджетні показники
	Вихідна інформація	Облікові джерела	Облікова політика організації; дані фінансового, податкового, управлінського й оперативного обліку Аналітичні довідки; внутрішня звітність

Джерело: узагальнено автором

Виділені загальні класифікаційні ознаки повідомлень, які є відносно незалежними один від одного, внаслідок чого на їх основі можна побудувати різні комплексні класифікації. Залежно від інформаційних потреб за функціональною ознакою інформацію поділяють на облікову, планову, нормативно-довідкову, контрольну, аналітичну; за ступенем невизначеності – детермінована й імовірнісна; за характером споживачів – сегментарна та в цілому по підприємстві тощо.

Обліково-аналітичне забезпечення управління доходами від реалізації товарів – це система збору, обробки, узагальнення, подання та аналізу фінансової інформації про порядок формування доходів підприємства, забезпечення необхідної кількості та якості для ведення господарської діяльності.

Створення системи бухгалтерського обліку передбачає активне застосування такого елемента обліку та звітності як облікова політика. Відповідно до Закону України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" [28] облікова політика – це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання і подання фінансової звітності. Зміст облікової політики щодо обліку доходів наведено на рис. 2.5.

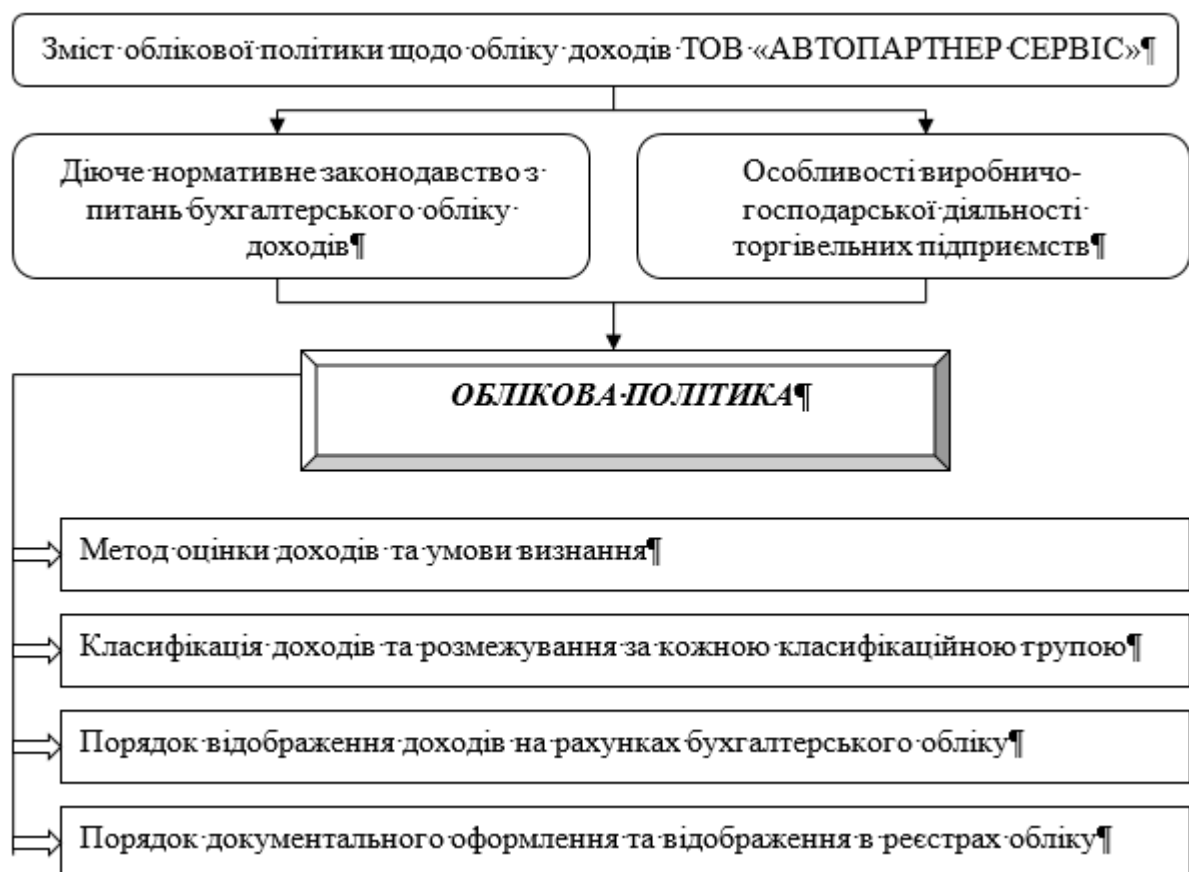

Рис. 2.5. Зміст облікової політики щодо обліку доходів ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС»

Джерело: узагальнено автором

Основними завданнями організації бухгалтерського обліку доходів ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС» є забезпечення:

- правильного визначення та достовірної оцінки доходів;
- розмежування доходів діяльності за кожною класифікаційною групою;
- правильного та повного документального оформлення та своєчасного

відображення в облікових регістрах доходів;

– контролю за правильним визначенням фінансового результату від звичайної діяльності;

– надання повної і достовірної інформації про доходи діяльності.

В умовах сьогоднішнього податку на додану вартість є головним джерелом наповнення Державного бюджету України, та являє собою частину новоствореної вартості, яка сплачується до державного бюджету на кожному етапі виробництва і реалізації товарів, виконання робіт, надання послуг [17] (рис. 2.6).

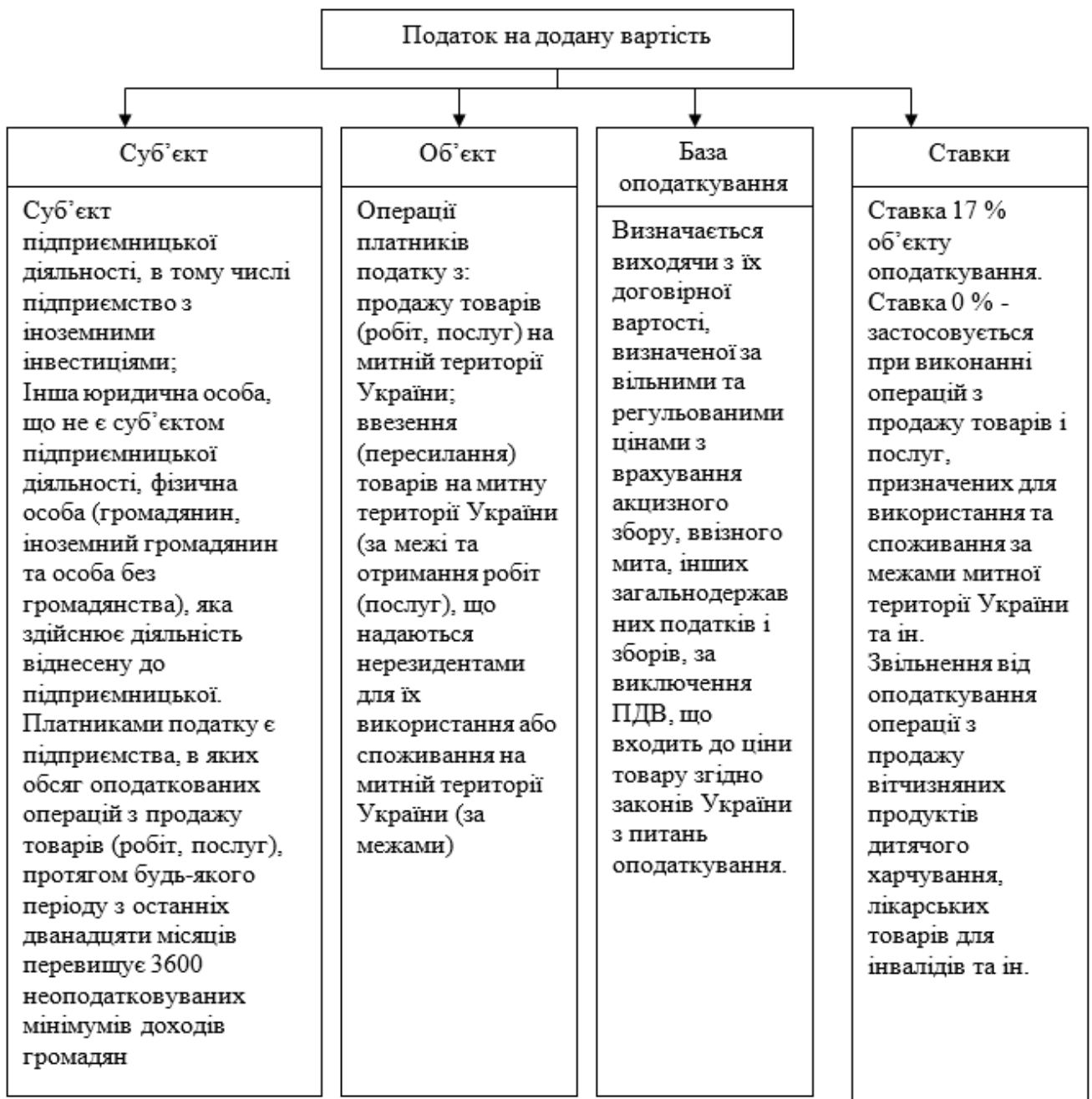

Рис. 2.6. Податок на додану вартість

Ключовою особливістю податку на додану вартість є те, що його платниками є кінцеві споживачі товарів і послуг.

Бухгалтерський облік діяльності торговельних підприємств з метою формування інформації для потреб оподаткування повинен забезпечити узагальнення облікової інформації щодо визначення бази оподаткування та операцій, що безпосередньо формують об'єкт обкладання ПДВ.

В умовах сьогодення з метою облікового визначення принципу збирання-відшкодування ПДВ виділяють певні облікові процедури щодо нарахування та сплати податку в торговельному підприємстві (рис. 2.7).

Рис. 2.7. Облікові процедури відображення розрахунків з ПДВ в торговельних підприємствах

Джерело: узагальнено автором

Необхідно відмітити, що у практичній роботі бухгалтерів торговельних підприємств ПДВ відображається податковий кредит і податкове зобов'язання з ПДВ.

2.2. Облік доходів від реалізації продукції

Первинний облік займає важливе значення в процесі організації обліку доходів від реалізації продукції. Так, для здійснення обліку доходів від реалізації продукції в ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС» використовують такі первинні документи: товарно-транспортні накладні, рахунки-фактури, квитанції, де відображують натуральну й залікову масу та суму виручки за реалізовану продукцію; розрахунково-платіжні відомості (в разі видачі продукції працівникам підприємства в рахунок оплати праці); договори купівлі-продажу, платіжні вимоги, договори з реалізації продукції іншим підприємствам; виписки банку про рух грошових коштів на рахунках; рахунок-фактура і платіжна вимога за виконаними роботами і послугами [25].

Документальне оформлення доходів, які включаються до визначення прибутку до оподаткування, наведено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Складові доходу та їх документальне відображення відповідно до
Податкового кодексу України (ПКУ)

Посилання на статтю	Складова доходу	Первинні документи
пп. 135.4.1, ст. 135	Дохід від реалізації товарів (робіт, послуг)	Картка складського обліку матеріалів, прибутковий касовий ордер (далі – ПКО), фіскальний касовий чек, товарно-транспортна накладна, витяг банку, накладна, акт виконаних робіт (наданих послуг)
пп. 135.5.1, ст. 135	Одержані від нерезидентів дивіденди	ПКО, витяг банку, довідка бухгалтерії*
	Одержані роялті, відсотки від володіння цінними паперами	ПКО, витяг банку, довідка бухгалтерії

Продовження табл. 2.2

1	2	3
пп. 153.7, ст. 153	Дохід від здачі майна в операційну оренду (лізинг)	ПКО, витяг банку, довідка бухгалтерії
	Дохід від передачі майна у фінансову оренду (лізинг)	ПКО, витяг банку, довідка бухгалтерії
	Лізингові платежі від здачі майна у фінансову оренду (лізинг)	ПКО, витяг банку, довідка бухгалтерії
пп. 135.5.3, ст. 135	Одержані штрафи, пені, неустойки	ПКО, витяг банку, довідка бухгалтерії
пп. 135.5.4, ст. 135	Вартість безоплатно отриманих товарів	Картка складського обліку матеріалів, акт введення в господарський оборот об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів, акт приймання-передавання доходів від реалізації послуг, інвентарна картка обліку доходів від реалізації послуг
пп. 135.5.9, ст. 135	Сума акцизного збору, включена в ціну товару	Розрахунок бухгалтерії
пп. 135.5.10 ст. 135	Одержані субсидії, дотації	ПКО, витяг банку
пп. 135.5.12 ст. 135	Доходи, не враховані в попередніх звітних періодах	Розрахунок (довідка) бухгалтерії
пп. 135.5.13 ст. 135	Дохід від реалізації необоротних і оборотних активів, майнових комплексів	ПКО, фіскальний касовий чек, інвентарна картка обліку об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів, акт вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів, товарно-транспортна накладна
пп. 153.1.3, ст. 153	Суми утворених позитивних курсових різниць	Розрахунок бухгалтерії
пп. 153.1.4, ст. 153	Дохід від продажу іноземної валюти	Витяг банку
пп. 153.5, ст. 153	Прибуток від наступного відступлення права вимоги зобов'язань третьої особи	Розрахунок бухгалтерії
пп. 153.8, ст. 153	Дохід від продажу цінних паперів, деривативів	Витяг банку
	Прибуток від купівлі-продажу цінних паперів одного виду	Розрахунок бухгалтерії

Джерело: узагальнено автором

Узагальнення інформації про доходи від реалізації готової продукції, товарів, робіт і послуг, а також про суму знижок наданих покупцям, та про інші вирахування з доходу ведеться на рахунку 70 «Доходи від реалізації» [10].

Призначення та побудову даного рахунку розглянемо на рис. 2.8.

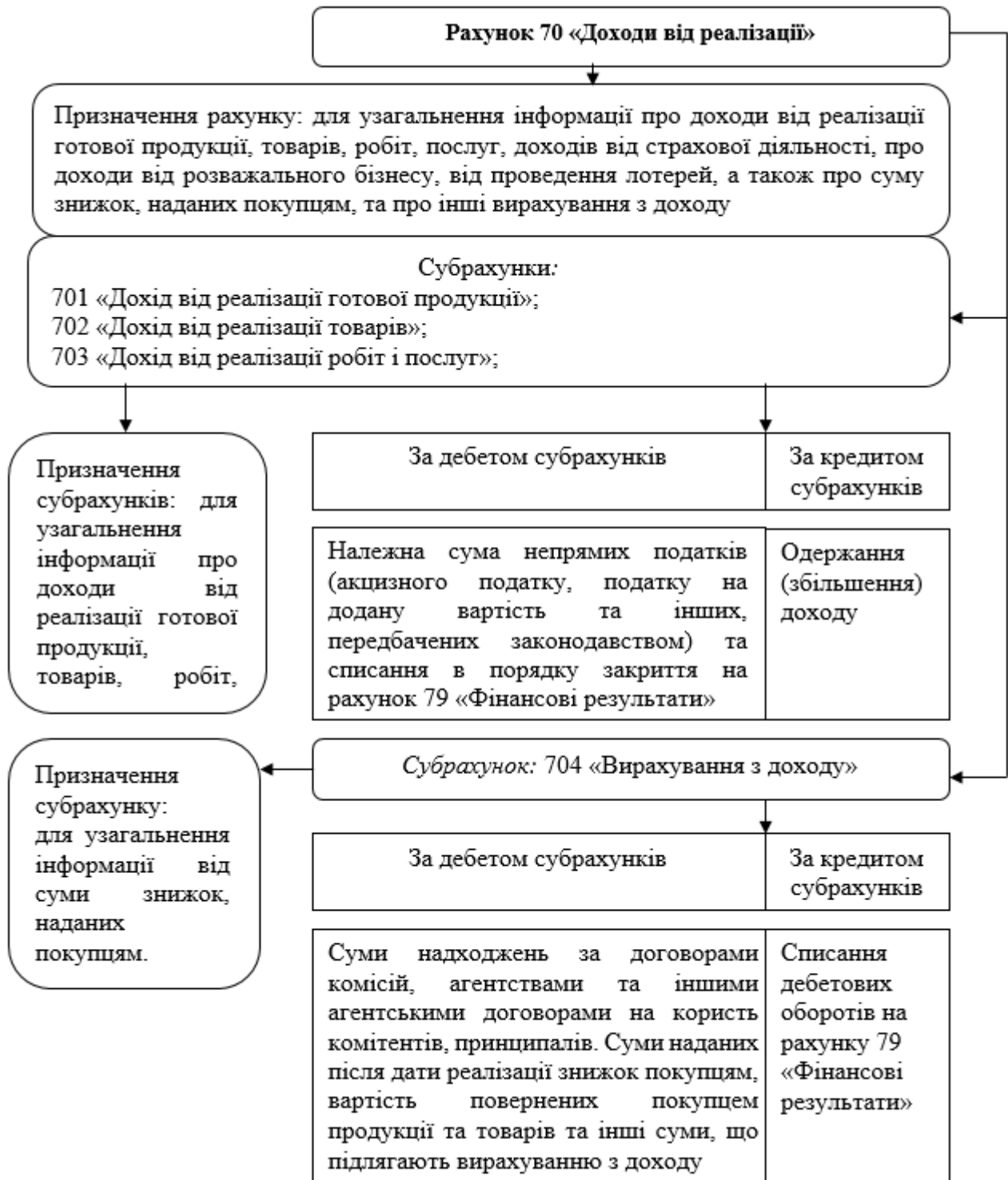

Рис. 2.8. Призначення та побудова рахунку 70 «Доходи від реалізації»

Джерело: узагальнено автором

Розглянемо схему побудови аналітичного обліку за рахунками 70 «Дохід від реалізації» (рис. 2.9).

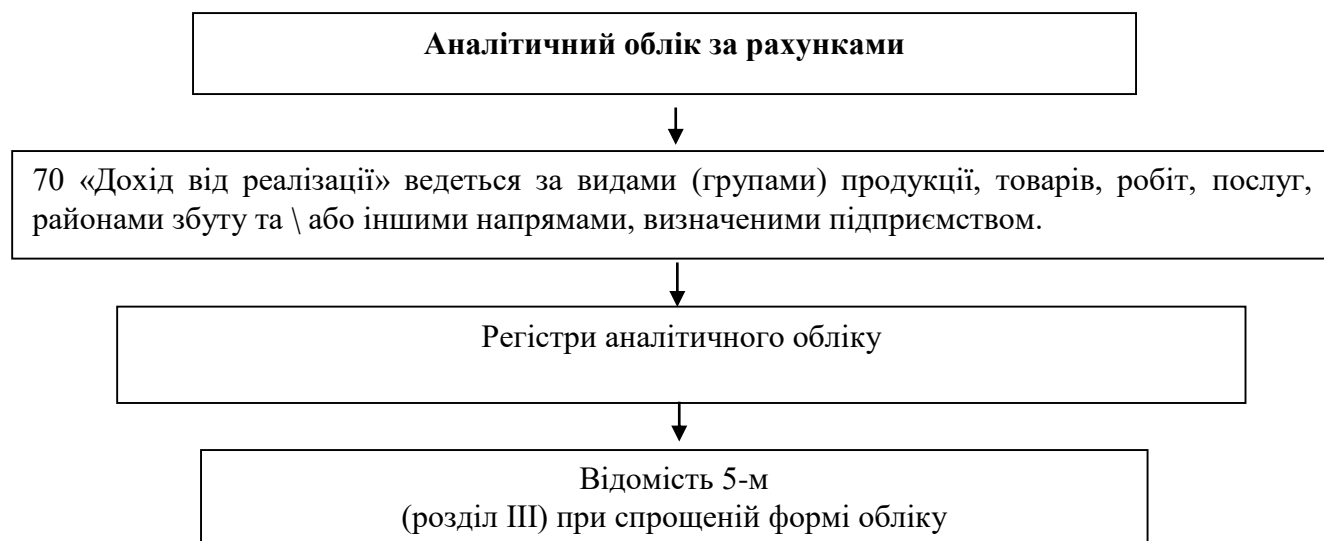

Рис. 2.9. Побудова аналітичного обліку за рахунками

Джерело: узагальнено автором

Для обліку доходів ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС» веде Журнал 6 та відомість 3.1.

Продаж товарів на ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС» оформляється обліковими записами, які узагальнено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Операції продажу товарів на ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС»

№ з/п	Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	
1	Визнано дохід від реалізації товарів покупцю	361	702	198000,00
2	Відображено податкове зобов'язання за податком на додану вартість	702	641	33000,00
3	Відображено собівартість реалізованих товарів	902	28	86760,00
4	На поточний рахунок отримано грошові кошти від покупця	311	361	198000,00
5	Списано на фінансовий результат операційної діяльності:			
6	– чистий дохід від реалізації товарів	702	792	165000,00
	– собівартість реалізованих товарів	792	902	86760,00

Джерело: узагальнено автором

Основними вимогами до формування первинної інформації мають бути:

- підвищення ролі облікової інформації як основної управлінської інформації;
- удосконалення існуючих носіїв облікової інформації та розробка нових, які б відповідали сучасним управлінським вимогам;
- оптимізація джерел отримання облікової інформації;
- оперативність збору, реєстрації та обробки облікової інформації;
- достовірність об'єктів обліку та інформаційна повнота їх охоплення;
- відповідність змісту облікової інформації принципам обліку діяльності суб'єктів в цілому.

Запровадження до діючої системи обліку доходів від реалізації товарів пропозицій з удосконалення первинного обліку діяльності торговельних підприємств дасть змогу сформувати належне інформаційне забезпечення для прийняття адекватних управлінських рішень, що відповідають сучасним вимогам бізнесу.

2.3. Система та інструменти контролю доходів від реалізації продукції

Внутрішньогосподарський контроль, в ринкових умовах господарювання, є обґрунтованою системою перевірки та впливу на результати діяльності ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС». Саме такий вид контролю є важливим чинником ефективного управління процесами відтворення, що здійснюються для досягнення поставленої мети підприємницького формування.

Організаційно-інформаційна модель контролю доходів в ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС» наведено рис. 2.10.

*Рис. 2.10 Організаційно-інформаційна модель внутрішнього контролю доходів
ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС»*

Джерело: узагальнено автором

Концептуальні підходи щодо інтегрованої побудови внутрішньогосподарського контролю доходів операційної діяльності суб'єкта господарювання представлено на рис. 2.11.

Рис. 2.11 Концептуальні підходи щодо інтегрованої побудови внутрішньогосподарського контролю доходів операційної діяльності
 Джерело: узагальнено автором

Організація та проведення внутрішнього контролю за даними концептуальними та методичними підходами забезпечить досягнення цілей за наступними напрямками: ефективність і результативність податкових органів; надійність фінансової та управлінської звітності; дотримання положень нормативно-правових актів відповідно до повноважень тощо.

ВИСНОВКИ

1. Метою ведення обліку операцій з продажу товарів у роздрібній торгівлі є інформаційне забезпечення системи управління про отримані доходи підприємства з метою створення можливості планування збільшення величини доходів, а також контролю за операціями з продажу товарів.

2. Особливості формування доходу торговельних підприємств безпосередньо визначаються характером їх господарської діяльності. Специфіку торговельної діяльності характеризує здебільшого дохід від реалізації товарів.

3. В умовах сьогодення доходність підприємства є ключовим показником, який характеризує його фінансовий стан та відображає мету підприємницької діяльності.

4. Доходи в торговельній діяльності поділяються на: доходи від реалізації товарів і платних торговельних послуг; доходи від реалізації продукції неторгової діяльності; доходи від реалізації іншого майна; доходи від позареалізаційних операцій.

5. В процесі проведеного дослідження можна зробити висновок, що сучасний організаційно-економічний механізм управління розрахунками за податковими платежами є багатофункціональною системою, яка включає в себе системи регулювання суспільних відносин щодо обчислення, збору та розподілу податків і інших обов'язкових платежів.

6. Податкові платежі – це об'єкти планування, управління, контролю суб'єктів господарювання, незважаючи на те що їх величину жорстко визначено державою. Податкові розрахунки в свою чергу є основним формуючим елементом економічного потенціалу підприємства на основі загальної системи державного регулювання. Податкові платежі – це важливий інструмент регулювання економічно-правових відносин держави і відповідних підприємств.

7. Необхідно відмітити, що раціональна організація бухгалтерського обліку податкових розрахунків в ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС» є запорукою покращення податкової дисципліни та дозволяє керівництву підприємства

уникнути витрат на сплату штрафів та інших видів фінансових санкцій, що передбачені чинним законодавством.

8. Організація та проведення внутрішнього контролю за даними концептуальними та методичними підходами забезпечить досягнення цілей за наступними напрямками: ефективність і результативність податкових органів; надійність фінансової та управлінської звітності; дотримання положень нормативно-правових актів відповідно до повноважень тощо.

9. Провівши аналіз динаміки доходів ТОВ «АВТОПАРТНЕР СЕРВІС» можна зробити висновок, що чистий дохід (виручка) від реалізації продукції збільшився на 8020,7 тис. грн. або на 26,5 %. Це відбулося за рахунок збільшення доходів від реалізації запасних частин на 6934,7 тис. грн., або на 65,3 %, доходів від реалізації автомобільної хімії на 876 тис. грн., або на 9,2 %, доходів від реалізації послуг станції технічного обслуговування автомобілів на 210 тис. грн., або на 2,1 %. Отже, аналіз реалізації доходів від реалізації товарів займає важливе значення в діяльності підприємства, адже здійснює значний вплив на фінансові результати роботи суб'єкта господарювання.

10. Аналіз доходів та витрат на підприємстві проводиться на підставі даних звіту про фінансові результати, який дає найбільш повну інформацію про динаміку прибутку підприємства. Класифікація доходів по видам діяльності грає важливу роль у розрахунках показників доходності підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Автаєва Ю., Правдюк О. Л. Формування облікової політики підприємства. URL: http://www.rusnauka.com/10_NPE_2011/Economics/7_81886.doc.htm
2. Блонська В. І. Стратегія управління доходами торговельного підприємства в умовах розвитку ринкових відносин. *Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. праць*. 2008. Вип. 18.6. С. 117-123.
3. Булонська В.І., Сподарик О.М. Стратегія управління доходами торговельного підприємства в умовах розвитку ринкових відносин. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2008. Вип. 18.6. С. 117-123.
4. Васільєва Л. М. Методи і моделі прийняття рішень в аналізі і аудиті. Навчальний посібник. Дніпропетровськ: Свідлер А.Л., 2010. 232с.
5. Височин І. Інформаційне забезпечення управління товарооборотом підприємств роздрібної торгівлі. *Економіка*. №7. 2011. С. 3-7.
6. Гамзаєва Е. М. Формування доходів і витрат у податковому і бухгалтерському обліку. *Управління розвитком*. 2014. № 5 (168). С. 74-76.
7. Господарський кодекс України від 16 січня 2004 № 436. URL: <http://www/zakon.rada.gov.ua>
8. Гребенюк Ю. С. Особливості аудиту реалізації товарів. URL: http://www.rusnauka.com/10_DN_2013/Economics/7_132571.doc.htm.
9. Дерій В. Місце рахунків витрат і доходів підприємств у планах рахунків бухгалтерського обліку. *Галицький економічний вісник*. 2011. №1(30). с.133(143).
10. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Інструкція, Наказ Міністерства фінансів України 30.11.1999 № 291. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
11. Кувалдіна О. О. Інформаційна база аналізу доходів підприємства в умовах впровадження МСФЗ. *Ефективна економіка*. 2015. № 6. С. 25-29.
12. Лазеба Є. С. Основні функції управління підприємством та їх

взаємозв'язок. *Агросвіт*. 2012. № 14. С. 81–85.

13. Левицька С. О. Обліковий інформаційний ресурс: теоретичний аспект. *Зимові читання, присвячені видатним вченим в галузі бухгалтерського обліку, аналізу і контролю* : зб. тез Одинадцятій Всеукраїнської наук. Internet-конф. Житомир : ЖДТУ, 2013. С. 65-68.

14. Лігоненко Л. Концептуальні засади економічного управління підприємством. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2013. № 3. С. 5-17. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknteu_2013_3_2

15. Лях В. В., Носалюк С. С. Облік процесу реалізації товарів: теорія та практика. URL: http://www.rusnauka.com/2_KAND_2013/Economics/7_125226.doc.htm

16. Макарук Ф. Первинний облік у системі управління доходами і витратами ринків. *Науковий клуб*. 2014. № 11. URL: http://sophus.at.ua/publ/2014_11_25_lviv/sekcija_2_2014_11_25/pervinnij_oblik_u_sistemi_upravlinnja_dokhodami_i_vitratami_rinkiv/68-1-0-1112

17. Мандра Г. А. Питання оподаткування податком на додану вартість послуг, які надаються портами України. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_7145

18. Марценюк Р. Проблемні аспекти організації обліку доходів операційної діяльності заготівельних підприємств. *Науковий клуб*. 2011. № 11. URL: http://sophus.at.ua/publ/2011_11_15_160

19. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності (наказ Мінфіну від 28.03.2013 р. №433) Наказ Міністерства фінансів України 28 березня 2013 року № 433. URL: http://buhgalter911.com/Res/Zakoni/MethodRek/metod_fin_otch_433.aspx

20. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства Наказ Міністерства фінансів України від 27 червня 2013 р. № 635 URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/MF13052.html.

21. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" Наказ Мінфіну від 07.02.2013 р. №73. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

22. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 15 “Дохід”: Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

23. Податковий кодекс України : від 02 грудня 2010 р. № 2755-VI URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

24. Подолянчук О. А. Доходи: проблемні аспекти сутності та класифікації. // Збірник наукових праць таврійського державного агротехнологічного університету. Мелітополь: Люкс, 2010. №3 (11). 530 с.

25. Полянко В. В. Стратегія управління доходами торговельного підприємства: автореф. канд. екон. наук. Київ: КНЕУ. 2002. 24 с.

26. Полянко В.В. Стратегія управління доходами як складова загальної стратегії управління торговельним підприємством. *Стратегічні пріоритети розвитку регіонів у системі економічної політики в Україні*. 2001. Вип. 2. С. 135-140.

27. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>.

28. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999р. №996–XIV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

29. Семенець А. О., Резнік О. С. Проблеми обліку і аудиту доходів підприємства та шляхи їх вирішення. URL: http://www.rusnauka.com/11_NPE_2012/Economics/7_107957.doc.htm

30. Хваль Ю. О., Кириченко С. О. Управління доходами торговельних підприємств України. *Весник. Наука и практика*. 2016. № 4. URL: <http://конференция.com.ua/pages/view/190>

31. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435. URL: www.minfin.gov.ua.

ДОДАТКИ